

LSS innovation – ett utvecklingsprojekt i bostäder med särskild service

Förslag till beslut

1. Plan för fortsatt arbete med projektet LSS-innovation godkänns.
2. Uppdrag ges till omsorgsdirektören att utforma och teckna avtal avseende projektet LSS-innovation.

Ärende

I augusti 2017 påbörjades FoU-projektet LSS-innovation på tre gruppboendestäder för personer med utvecklingsstörning. Projektet har fokuserat på olika aspekter, främst inflytande, kommunikation, strukturell styrning, anhöriga som resurs, avtalsfrågor och mål. Syftet med projektet har varit att genom nya metoder och arbetssätt hitta förbättringar i vardagen som gagnar de boende, men också förbättrar kommunikationen mellan verksamheten och anhöriga/gode män.

Projektet har letts av två forskare, från IT-universitetet i Köpenhamn samt KTH i Stockholm. Arbetet har varit mycket framgångsrikt, och har inneburit upplevda förbättringar för såväl boende, gode män/anhöriga, personal och chefer.

Målsättningen är att modellen som använts för detta utvecklingsarbete ska kunna vidareutvecklas och spridas till flera boenden inom LSS-området. I den kommande delen planeras att fem nya enheter/boenden involveras. Samtliga utförare av bostäder med särskild service inom LSS-området kommer erbjudas att delta i det planerade projektet.

Under den kommande ettårsperioden kommer forskarna i mindre omfattning även att ha fortsatt kontakt med de tre gruppboendestäder som ingick i den första delen av projektet. Omsorgsnämnden föreslås godkänna redovisad planering för fortsatt arbete med projektet LSS-innovation.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse LSS innovation – ett utvecklingsprojekt i bostäder med särskild service. docx

Bakgrund

Beskrivning av projektet, del 1

I augusti 2017 påbörjades FoU-projektet LSS-innovation på tre gruppboendestäder för personer med utvecklingsstörning. Projektet har fokuserat på olika aspekter, främst inflytande, kommunikation, strukturell styrning, anhöriga som resurs, avtalsfrågor och mål. Syftet med projektet har varit att hitta möjligheter och nya arbetssätt som kan leda till förbättringar för de boende, men också förbättringar i kommunikationen mellan verksamheten och anhöriga/gode män.

I den första delen av LSS-innovation deltog tre gruppboendestäder.

Gruppboendestäderna är lite olika till sin karaktär. En av gruppboendestäderna har funnits under lång tid, och de flesta som bor där är lite äldre. En annan enhet är relativt ny, och de boende är unga personer. På den tredje gruppboendestaden är de boende i lite mer varierad ålder. Tillsammans med personal och chefer har forskarna identifierat ”störningsmoment” som personalen upplevt i vardagen. Frågeställningarna på de olika gruppboendestäderna har därför sett olika ut. På en gruppboendestad har fokus legat på fördjupat inflytande för medarbetarna, och hur det kan leda till förbättrad verksamhetskvalitet och ansvarstagande. Den andra gruppboendestaden har tittat på hur ny teknik kan skapa meningsfulla möten och kvalitetstid mellan olika personer och roller. På den tredje gruppboendestaden har man fokuserat på hur resurser kan skapas och användas exempelvis genom ökad frivilliginvolvering i form av anhöriga, men även ideella organisationer. Tillsammans med forskarna har verksamheterna analyserat resultaten av sin egen granskning. Det har lett till att verksamheterna har skaffat sig insikt om var de egentliga problemen finns, och hur de själva kan utveckla verksamheten och lösa problemen.

Resultat, del 1

Projektet har varit mycket framgångsrikt, och man kan se förbättringar för såväl boende, anhöriga/gode män, personal och chefer. Det har handlat om små förbättringar i vardagen, men som upplevs betydelsefullt för de som berörs. Exempel på konkreta upplevda förbättringar är kommunikationen mellan verksamheten och anhöriga/gode män. På ett boende har nya rutiner/arbetssätt gjort att man hinner med arbetet på ett bättre sätt, vilket upplevs positivt av såväl de boende och deras företrädare, som av personal och chefer.

Utifrån goda resultat som man har kunnat se på de tre deltagande enheterna finns en strävan att kunna sprida och implementera metoder och arbetssätt till flera boenden.

Beskrivning av projektet, del 2

I den kommande delen av projektet är syftet att utveckla verksamheterna för att få en mer självgående lärandeorganisation. Personalen kommer att utbildas i att själva stötta och coacha deltagarna från verksamheterna kring innovations- och designprocesser. Bl.a. kommer personalen ges verktyg för att kritiskt granska egna arbetsrutiner och kommunikationsflöden. I det kommande arbetet kommer forskarna därför inte ha en lika aktiv roll i workshops och möten som i den första delen. Projektet är mer inriktat på implementering, och inte lika forskningsinriktat som den första delen.

Alla utförare av bostäder med särskild service inom LSS-området kommer att ges möjlighet att delta. Ytterst handlar projektet om att ge förutsättningar för att utveckla verksamheterna för att nå förbättringar för de boende, men också förbättra kommunikationen med anhöriga och gode män. Därför är det viktigt att alla utförare involveras. Genom att flera utförare deltar kan också synergieffekter uppnås genom erfarenhetsutbyte och inspiration mellan de olika utförarna.

Det kommande arbetet kommer att ske i två olika steg. I steg ett kommer en personal från varje utförare av LSS-bostäder att utbildas till processledare i innovation. Utbildningsdelen kommer ske både teoretiskt och praktiskt. I utbildningsdelen ges förutsättning för att få ett mer analytiskt synsätt på sitt arbete. Det handlar om att kunna se sin egen vardag med helt nya ögon.

I den praktiska delen kommer deltagarna tränas i att ställa frågor och ifrågasätta det självklara. De kommer att få olika verktyg och metoder för att nå en ny förståelse för hur verksamheterna fungerar. På det sättet kan man skapa förutsättningar för att frigöra en innovationspotential hos de medverkande aktörerna.

I steg två kommer deltagarna att stöttas och coachas för att de så småningom själva ska kunna genomföra en innovationsprocess ute i sina respektive verksamheter. Här kommer forskarna kontinuerligt att stödja deltagarna, dels genom att i början också medverka i deras aktiviteter, men också coacha och stödja deltagarna inför och efter aktiviteter på den egna arbetsplatsen.

Tidplan och genomförande

En personal från varje utförare, totalt fem personer utbildas till processledare. Utbildning, träning och coaching kommer att ske under 12 månader med start i oktober i år. Varje verksamhet kommer att ha ett inledande möte där forskarna deltar för att ge personalen förståelse för projektet, och dess genomförande samt vilken roll deras kollega som utbildas till processledare kommer att ha. Under tiden oktober – december kommer deltagarna att utbildas

och tränas i sin roll som processledare. Efter årsskiftet kommer de fem deltagarna att med stöd av forskarna leda var sitt projekt ute i sin egen organisation. Forskarna kommer hela tiden att följa deltagarna för att coacha och stötta. Deltagarna kommer tillsammans träffa forskarna regelbundet för att delge varandra vilka erfarenheter de gjort, samt diskutera eventuella svårigheter och problem de stött på. Deltagarna kommer löpande dokumentera sitt arbete som processledare. Materialet kommer vid projekttidens slut att sammanställas och presenteras inom respektive utförarorganisation.

Processledarna och verksamheterna kommer även efter projektets slut att i mindre omfattning behöva forskarnas stöd för att få arbetet att leva vidare.

För att det påbörjade förändringsarbetet ska kunna fortsätta bedöms det nödvändigt att forskarna i mindre omfattning även fortsätter att stötta och coacha de tre enheter där förändringsarbete påbörjades förra året.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för projektet kommer att uppgå till 400 000 kr, vilket ryms inom ramen för omsorgsnämndens budget.

Kommunala mål

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Beslutet/projektet berör både kvinnor och män.

Uppföljning och utvärdering

Omsorgs- och äldreförvaltningen kommer att följa arbetet i projektet. Regelbundna möten kommer att ske med forskarna och deltagande verksamheter.

Löpande dokumentation kommer att göras av deltagarna i projektet. Efter projekttidens slut kommer materialet att sammanställas, och en muntlig presentation av deltagarna kommer att göras, av hur den egna utvecklingen på respektive boende har sett ut.

Projektets koppling till FoU-centrum

Båda forskarna tillhör FoU-centrums forskarnätverk. De är även engagerade i FoU-projekt som innefattar flera av de ingående kommunerna.

**Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om
medbestämmande i arbetslivet**

MBL enligt 19 § har skett i anslutning till nämndens sammanträde.

Omsorgs- och äldreförvaltningen

Linda Ljungqvist

Beslutet skickas till:
Klicka här för att ange text.